

Dohovor
Rady Európy
**o boji proti
obchodovaniu
s ľuďmi**

Monitorovací
mechanizmus

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ČO JE CIEĽOM DOHOVORU?

■ Cieľom Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorý nadobudol platnosť 1. februára 2008, je zabrániť obchodovaniu s ľuďmi, chrániť obeť a trestne stíhať obchodníkov s ľuďmi. Uplatňuje sa na všetky formy obchodovania s ľuďmi (národné alebo medzinárodné, spojené alebo nespojené s organizovaným zločinom) a vzťahuje sa na všetky obeť obchodovania s ľuďmi (ženy, mužov a deti) a všetky formy vykorisťovania. Dohovor zahŕňa aj opatrenia na podporu partnerstiev s občianskou spoločnosťou a medzinárodnej spolupráce.

■ Hlavnou pridanou hodnotou dohovoru je jeho dôraz na ľudské práva a ochranu obetí. Dohovor definuje obchodovanie s ľuďmi ako porušovanie ľudských práv a zásah do dôstojnosti a integrity osoby. To znamená, že vnútroštátne orgány sú brané na zodpovednosť, ak neprijmú opatrenia na zabránenie obchodovania s ľuďmi, ochranu obetí a účinné vyšetrovanie prípadov obchodovania s ľuďmi.

■ Obchodovanie s ľuďmi je celosvetový fenomén, ktorý nepozná hranice, a dohovor je preto relevantný a otvorený pre všetky krajiny sveta.

AKO SA MONITORUJE VYKONÁVANIE DOHOVORU?

— Dohovor ustanovuje nezávislý monitorovací mechanizmus na hodnotenie uplatňovania jeho ustanovení v praxi. Tento monitorovací mechanizmus, ktorý sa považuje za jednu z hlavných silných stránok dohovoru, tvoria dva piliere: Skupina expertov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi (ďalej len „GRETA“) a Výbor zmluvných strán.

Čo je GRETA?

— GRETA, Skupina expertov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, je zodpovedná za hodnotenie vykonávania dohovoru v krajinách, ktoré ho ratifikovali. GRETA je zložená z 15 nezávislých a nestranných expertov zo signatárskych krajín. Experti pochádzajú z rôznych oblastí (právni špecialisti, príslušníci orgánov na presadzovanie práva, psychológovia, lekári, zástupcovia občianskej spoločnosti, atď.) a sú vyberaní na základe ich odborných skúseností v oblastiach upravených dohovorom. Funkčné obdobie členov GRETA je štyri roky, s možnosťou zvolenia najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

Ako GRETA vykonáva svoju monitorovaciu funkciu?

■ Monitorovacie aktivity GRETA sú rozdelené do kôl. Na začiatku každého kola GRETA vyberie tie ustanovenia dohovoru, ktoré sa majú monitorovať, a určí najvhodnejší spôsob na vykonanie hodnotenia.

■ Pri svojej monitorovacej činnosti používa GRETA rôzne metódy zberu informácií. V prvom kroku GRETA zašle dotazník orgánom štátu, ktorý je predmetom hodnotenia. GRETA vykoná analýzu informácií poskytnutých v odpovediach na dotazník a ak je to potrebné, požiada o dodatočné informácie na spresnenie alebo doplnenie odpovedí.

■ Okrem zaslania dotazníka GRETA vykoná aj návštevu danej krajiny. Tieto návštevy vytvárajú rámec na podrobné diskusie s pracovníkmi štátnych orgánov, príslušníkmi polície, prokurátormi, poslancami a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami.

■ Hodnotiace návštevy predstavujú pre členov GRETA aj príležitosť na návštevu zariadení, v ktorých sa poskytuje pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi. GRETA môže požiadať napríklad o možnosť navštíviť krízové centrá alebo azylové domy pre obete obchodovania s ľuďmi, ktorých zriaďovateľmi sú verejné orgány alebo mimovládne organizácie, centrá pre neregulárnych migrantov alebo žiadateľov o azyl, hraničné priechody alebo nemocnice. Tieto návštevy jej umožňujú overovať účinnosť opatrení prijatých na vykonávanie dohovoru.

ÚLOHA OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

— Významným zdrojom informácií pre GRETA je občianska spoločnosť. V rámci svojich hodnotiacich návštev sa GRETA stretáva so zástupcami mimovládnych organizácií (MVO) a s ďalšími zástupcami občianskej spoločnosti (napr. so zástupcami odborov, advokátskych komôr, akademickej obce), ktorí sa zapájajú do boja proti obchodovaniu s ľuďmi. GRETA sa môže rozhodnúť adresovať svoj dotazník alebo akúkoľvek inú žiadosť o informácie mimovládny organizáciám alebo ďalším členom občianskej spoločnosti, ktorí majú prístup k spoľahlivým zdrojom informácií a v prípade potreby sú schopní tieto informácie overiť.

SPRÁVY GRETA

— Hodnotiace správy GRETA o krajine obsahujú analýzu situácie v jednotlivých krajinách, pokiaľ ide o opatrenia prijaté na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a návrhy na účinnejšie vykonávanie dohovoru. Správy sa vypracúvajú s cieľom podporovať spoluprácu a pomáhať štátom v ich úsilí.

— GRETA posudzuje návrhy hodnotiacich správ na svojich plenárnych zasadnutiach. Návrh správy sa predkladá na pripomienky príslušnej vláde. Jej pripomienky GRETA zohľadní pri vypracúvaní záverečnej správy. Túto záverečnú správu zašle dotknutým orgánom, ktoré vyzve na predloženie konečných pripomienok. Správa GRETA sa potom zverejní spoločne s prípadnými pripomienkami dotknutých orgánov.

VÝBOR ZMLUVNÝCH STRÁN DOHOVORU

— Druhý pilier monitorovacieho mechanizmu, Výbor zmluvných strán, je zložený z národných zástupcov krajín, ktoré ratifikovali dohovor. Na základe správy GRETA môže Výbor zmluvných strán prijímať odporúčania adresované dotknutej krajine týkajúce sa opatrení, ktoré by sa mali prijať na vykonanie záverov GRETA.

OD MONITOROVANIA K PODPORE VYKONÁVANIA

■ Monitorovacia činnosť vykonávaná v rámci Dohovoru Rady Európy proti obchodovaniu s ľuďmi má trojaký prínos:

- ▶ obsahuje hodnotenie široko koncipovaných záväzkov podľa dohovoru a nabáda na ich dodržiavanie;
- ▶ poskytuje usmernenia na prekonanie prekážok, prispôsobené pre danú krajinu; a
- ▶ predstavuje platformu pre medzinárodnú spoluprácu, prostredníctvom ktorej si možno vymieňať informácie a osvedčené postupy a upozorňovať medzinárodné spoločenstvo na prípadné nové trendy, čím sa podporuje jednotný postup s cieľom predchádzať problémom a riešiť ich.

■ Výsledky tejto monitorovacej činnosti sú dostupné na internete a slúžia ako referencia pre všetkých, ktorí sa zapájajú do boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Rada Európy podporuje vlády aj pri vykonávaní dohovoru a plnení odporúčaní vyplývajúcich z jej monitorovacieho procesu.

Kontakty a ďalšie informácie

Sekretariát Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi
(GRETA a Výbor zmluvných strán dohovoru)

Rada Európy / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Francúzsko / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking